

Den Helige Johannes Döparens Dag

1 Årg. Ev. Luk. 1:5-17

I.N.J

”Vår store Gud gör stora under”

Sakarias och Elisabet hade kunnat göra de orden till sina. De hade lidit svårt under sin barnlöshet – det var ju inte bara en djup sorg utan även en skam, efter den tidens tänkesätt. Men Gud hade gripit in i deras liv. De fick ett barn – han som senare blev Johannes Döparen och vars minnesdag vi firar idag.

Som en röd tråd går det genom vår bibel: Gud gör under! Det hör till den bibliska gudsbilden. *”Ty du är stor, och du gör under, du allena är Gud”* (Ps 86:10). Vi kan väl ha lite svårt för det där. Väl hårdsmält att man kan få barn på ålderdomen. Men om Gud skall vara något att tro på och hålla sig till, i både liv och dödså måste det ligga i hans makt och förmåga att göra under.

ÄMNE: VÅR STORE GUD GÖR STORA UNDER

Men vad är ett under?

Egentligen kan allt Gud gör kallas under – han är *den Underbare* och han gör *det underbara*.

Ett under – det är något som avviker från det vi är vana vid – som till synes sätter naturlagarna ur spel. Men Gud är inte slav under naturlagarna. Upplýsnings-tiden lärde oss att tänka så: Gud har skapat världen – men sedan dragit sig undan – som urmakaren som tillverkat klockan. Han vare sig kan eller vill ingripa i skapelsens liv. Han har lämnat den åt sitt öde.

Det strider mot den bibliska gudsbilden. Gud agerar i sin skapelse, med sin skapelse och för sin skapelse. Slutade Gud med det – skulle allt upphöra att existera. Ps 104: *”Alla väntar de efter dig, att du skall ge dem deras mat i rätt tid. Du ger dem, då samlar de in. Du öppnar din hand, då blir de mättade med goda gåvor. Du döljer ditt ansikte, då förskräcks de. Du tar bort deras ande, då förgås de och vänder åter till sitt stoft igen. Du sänder ut din ande, då blir de skapade, och du förnyar jordens ansikte”*. Så nära skapelsen är Gud.

Tänker vi efter är tillvaron full av under! Bara en sådan sak som årstidernas växlingar – sommaren som är så full av underbara ting! Och se på människokroppen! Ögat! Örat! Eller de inre organen – en hel värld om än i miniatyr. Franciskus sjunger så i sin solsång – om ting som vi skulle säga vara normala: om

solen, natten, dagen, vattnet, havet, blommorna och träden: Tack för alla dina under!

Självfallet är Gud inte nyckfull. Det finns ändamålsenlighet och regelbundenhet i hans handlande. Vi kan iaktta det – vi kan tala om det som en naturlag. Men så händer det att Gud handlar annorlunda – han är ju den suveräne – det vi inte trodde skulle kunna hända det sker. Precis som i vår text: Ett barn blir avlat i en gammal kvinnas sköte!

Vår store Gud gör stora under – men varför?

Han gör det inte för att väcka sensation. Inte heller för att väcka tro – faktiskt. Men varför gör han då under överhuvudtaget? Ett viktigt svar är: *Gud gör under när det tjänar hans syften* – när inget annat sätt passar än just det ovanliga och för oss otänkbara – då gör Gud ett under. Som vi märker i vårt evangelium motiverar inte Gud sitt handlande, han säger inte varför han vill att två gamla människor får bli föräldrar på äldre dagar. Men, inte skedde det av en slump. Det passade bäst in i Guds frälsningsplan att den lille Johannes fick växa upp hos det gamla prästparet i Juda bergsbygd. Och förresten – vad är det för fel på att ha gamla föräldrar som är fast förankrade i tron? I Johannes fall var det nog bäst så. Det var inte en statistroll Gud tilldelat honom i frälsningsdramat. Nej, skriver Lukas, *"Han skall bli stor inför Herren...och gå före honom med Elias ande och kraft."*

Men ett annat svar är att *Gud när gör under, då gör han det av kärlek!* Elisabeth framförallt led svårt av att vara barnlös. När vi därför förargat frågar: varför kunde inte Johannes bli till på normalt sätt? Varför kunde han inte ha två unga föräldrar? Varför två gamlingar? Då kan vi också svara, att Gud verkligen kände med de två – han är en medlidande Gud – som jag sade inte fjärran från sin skapelse – utan nära den – en Gud som vill hjälpa – *en Gud som är nådig* – precis som namnet Johannes betyder!

Vår store Gud gör stora under – men med vem?

Som vi ser: Inte med dem som vi kunde tycka Gud borde göra under med – förnekare och tvivlare – så att de kom till tro – eller sina fiender och belackare – så att de fick så där med tillstoppad mun!

Istället gör Gud ett under med två gamla människor som levde i Juda bergsbygd – egentligen ute i marginalen även om Sakarias var präst. De levde ett tillbakadraget och stillsamt liv. De var visserligen *"båda rättfärdiga inför Gud och levde oförvitligt efter alla Herrens bud och föreskrifter"* – och Elisabet av god

härkomst – släkt med översteprästen Aron - men i övrigt var det väl inget märkligt med dem – mänskligt sett.

Så förunderligt handlar Gud! De redskap Gud väljer är ofta helt vanliga människor – inte sällan sådana som ingen lägger märke till: människor som är gamla, väldigt unga, fattiga, inte sedda av andra, inte räknade med, inte hållna för att vara något.

Varför? Ligger inte svaret i deras nära relation till Gud? De inser sin litenhet och sitt behov av honom. Därför kan Gud bruka dem – använda dem för sitt rike! Det står så om Sakarias. Han levde nära Gud i dagligt samtal med honom. Därför säger ängeln: *”Var inte rädd Sakarias – din bön har blivit hörd”*.

*Vår store Gud gör stora under
– även med dig!*

Visst kan vi leva rövare här och tycka att några under har då inte skett i vårt liv – och kanske lite kaxigt och uppstudsigt kräva mer av den varan. Men då får vi fråga – är vi så säkra på att Gud inte har gjort under i vårt liv?

Är det inte bara så att vi betraktar så mycket för givet, att vi inte ser Gud i det som sker – att vi förpassat honom bort ifrån livet och skapelsen – till en fjärran belägen himmel! Det är nog så! Många jag pratar med talar om Gud som om han var frånvarande i deras liv – eller åtminstone väldigt långt borta.

Kanske borde vi oftare be som i en av våra psalmer:

*Läk mitt öga att jag ser
Hur du är i allt som sker.*

Det är bibliskt och bra! Det handlar om att ha öppna ögon för Guds handlande – att överallt se hans spår och hans verk. Då skulle vi se under överallt. Bara detta att vi kunnat stiga upp denna härliga morgon, att vi får vara friska, att vi har fått sova och äta oss mätta – även det är under om vi verkligen tänker efter.

Vi kan säkert svara emot och säga: Skulle det vara under! Det kallar inte jag under! Och så kan vi räkna upp alla de gånger inga under inträffade: Jag blev inte befriad från motgångar och prövningar, jag har fått dras med en sjukdom som jag aldrig blir fri ifrån, döden tog mina kära ifrån mig, jag fick inte bli det jag ville, o.s.v. Inte skedde det några under! Fastän jag både bad och trodde?

Ja, inte kan vi föreskriva Gud! Och som jag sade: Varför gör Gud under? Jo, som vi sade: när det tjäna hans syften! Han vet alltid bäst! Det förstod Sakarias

och Elisabet! De anklagade inte Gud! Hur kunde de vara så ödmjuka och undergivna? Jo, de hade trons ögon. Med dem såg de på livet och tillvaron, på Gud och på sig själva! Hur får vi de ögonen? Vi måste göra som Sakarias – nalkas Gud i ödmjuk bön, låta tilliten verkas, låta våra ögon öppnas så att vi börjar se tillvaron på ett annat sätt, på ett nytt sätt, på ett rätt sätt.

Så om det är något under vi skall be om, så är det inte att slippa än det och än detta, eller att få än det ena och än det andra, utan att vi får samma bergfasta tro på Gud som Elisabeth och Sakarias hade. Då öppnas våra ögon för en tillvaro full av under – och då kan vi jubla som i psalmen:

*Vår store Gud gör stora under
Med glädje vi det skåda får! Amen.*

Psalmer: 23 v 1-3, 201 v 1-3, 200 v 7-8, 6